

Rebecca Gomperts

Geboren 29 juli 1966 in Paramaribo, Suriname

Opleiding studie geneeskunde, Universiteit van Amsterdam; Gerrit Rietveld Academie Amsterdam; Enkhuizer Zeevaartschool; masters in Public Policy, Princeton University

Loopbaan freelance abortusarts (1996-2003), scheepsarts aan boord van de Rainbow Warrior van Greenpeace (1997-1998). Richt in 1999 Women on Waves op, waarvan ze nog altijd directeur is. Campagnes in Ierland (2001), Polen (2003), Portugal (2004), Spanje (2008) en Marokko (2012). Richt in 2006 Women on Web op, abortushulpverlening met abortuspil via internet

Privé twee kinderen (8 en 6 jaar), „altijd verliefd”

Foto Maurice Boyer

LEVENSSLESSEN

‘Wetenschap kan ook activisme zijn’

Rebecca Gomperts (46) is arts en activist. Ze is oprichter en directeur van de stichting Women on Waves, bekend van de ‘abortusboot’.

Door **BRENDA VAN OSCH**

Inborst

„Ik ben altijd nieuwsgierig geweest naar heel veel. Toen ik geneeskunde ging studeren, wist ik nog niet goed wat ik wilde. Ik vond het boeiend, maar voelde ook de beperkingen. Alles was gevat in protocollen, ik miste vrijheid en het intellectuele: nadenken over de geschiedenis, over de wereld als context. Voor mij is het ook belangrijk om af en toe te kunnen ontsnappen aan de realiteit. Dat kon op de kunstacademie en later in mijn roman *Zeedrift*.”

Bewustwording

„Als geneeskundestudent liep ik stage in Guinee, waar mijn vader toen werkte als werktuigbouwkundige. In de kliniek kwamen vrouwen binnen die hevig bloedden na een mislukte provisorische abortus. Daar heb ik meegeholpen aan mijn eerste abortus. Dat het illegaal was, realiseerde ik me niet. Tijdens reizen met Greenpeace werd ik politiek bewust. Toen drong tot me door dat er vrouwen sterven omdat ze niet mogen beslissen of ze wel of geen kind willen.”

Keerzijde

„Voor de bewustwording rond abortus is ons schip belangrijk. Het refereert aan piraterij, vrouwen in een mannenrol: mediageniek en haast mythologisch. We bieden overtijdbehandelingen in internationale wateren, dat legitimeert wat we doen. Na onze eerste campagne kregen we zo veel mails: ‘Wanneer is het schip hier?’ Dat frustreerde. We hebben geen eigen schip en weinig middelen. We konden niet helpen, zelfs niet met de abortuspil voorhanden.”

Bevrijding

„De abortuspil heeft een revolutie teweeggebracht. Vrouwen kunnen nu zelf een abortus uitvoeren, een bevrijding. In 2006 hebben we Women on Web opgericht. Via de site kunnen vrouwen uit landen waar geen veilige abortushulpverlening is, de pil opgestuurd krijgen. In Ierland is onlangs een aantal vrouwen uitgekomen voor hun illegale abortus. Het ontroert me dat ze door hun privé-ervaring de angst en schaamte voorbij zijn en de strijd oppakken.”

Inspiratie

„Ik heb ooit een abortus gehad, zoals zo veel vrouwen. Dat heeft me niet gemotiveerd om abortusarts te worden. Het gaat mij om het recht op zelfbeschikking. Die waarde had ook een andere vorm kunnen aannemen. Het belang van autonomie heb ik meegerekregen van thuis. Mijn ouders zijn onconventioneel, eigenzinnig, en bleven dat toen we in Vlissingen gingen wonen, waar grote sociale controle was. De kracht daarvan heeft indruk op me gemaakt.”

Terugslag

„Na tien jaar Women on Waves kreeg ik een burn-out. Dat kwam doordat mijn relatie stukliep, maar ook door mijn werk. Tijdens de campagnes ben ik niet bang. Als we in een haven agressief worden bejegend, komt al mijn overtuiging boven en voel ik me sterk. De nasleep geeft spanning. De constante dreiging van rechtszaken, de weerstand, de Nederlandse overheid die telkens ter discussie stelt of het mag wat we doen. Vermoeiend en soms eenzaam.”

Vooruitgang

„In Uruguay en Mexico-Stad is abortus onlangs gelegaliseerd, maar over het algemeen groeien de tegenkrachten. In Spanje en Turkije staat de abortus-termijn onder druk. Mijn insteek is veranderd. Zolang vrouwen door medicijnen kunnen beschikken over een veilige abortus, zijn wetten niet meer zo belangrijk. In mijn dissertatie wil ik aantonen wat de effecten zijn van toegang tot de abortuspil via Women on Web. Wetenschap kan ook activisme zijn.”